

## ПРИЛОЖЕНИЕ НА „ЕНВИЖЪН“ В ОБУЧЕНИЕТО НА УЧЕНИЦИТЕ ОТ НАЧАЛЕН ЕТАП

**Ивалина Костадинова, Светлана Колева**  
*Средно училище „Петко Рачов Славейков“ – Добрич*

**Резюме.** Статията разглежда опита на авторите при използване на специализиран софтуер в час. Това прави учениците активни участници в учебния процес, а ученето – по-забавно и приятно. Посочени са предимствата на подобен метод, споделен е опитът на авторите при адаптиране на обучението към индивидуалните възможности на учениците, онагледяване на учебното съдържание, мотивиране на учениците, внасяне на състезателен елемент в урока, получаване на бърза обратна връзка, превръщане на класната стая в интерактивна среда.

Като резултат е постигнато повишаване на качеството на образованието на учениците, изразено в трайност на знанията, интерес към тях, самоподготовка и самообразование.

**Keywords:** quality of education, assessment, adapted models, educational software, Envision

Как да мотивираме децата да учат с интерес и да ходят с желание на училище? Със сигурност информационните технологии дават възможност обучението да се направи по-интерактивно и интересно, учебното съдържание да се поднесе по нов и интригуващ начин, вниманието на децата да се задържи за по-дълго и те да се ангажират по-пълно и по-успешно в учебния процес.

Системата „Енвижън“ е достъпно решение, създадено да спомогне за постигането на една от „целите на хилядолетието“, дефинирани от Организацията на обединените нации, а именно постигането на универсално основно образование. Освен да подпомогне учителите в тяхната работа, неговото предназначение е и да направи от учениците активни участници в урока. А това е от изключителна важност, особено за учениците от началните класове, които бързо се уморяват, още по-бързо се отегчават, губят интерес и престават да слушат учителя. Причина за тяхната незадоволителна активност, респективно на проблемите с усвояване на преподавания материал, понякога е и липсата на необходимите ресурси. Когато техническите средства, в това число и компютрите, са недостатъчни за всички ученици и се налага по някол-

ко деца да работят заедно, на помощ идва „Енвижън“. С нейна помощ караме всички ученици в класната стая да са активни, а не просто да слушат. За целта чисто технологично ни трябва само един компютър, един проектор и мишки за децата. Учениците си стоят по чиновете и с помощта на една безжична мишка участват в общото занимание, което се случва на екрана. Всяко дете има свой аватар, който управлява – слонче, снежен човек, катеричка и пр. Ако например сме в урока за намиране на неизвестно събираемо, учителят може да покаже на екрана едно уравнение, а децата трябва да кликнат на вярното решение. Така всички са активни и вниманието им е повишено. Специализираният софтуер събира цялата информация за това, което се е случило в класната стая, и я дава на учителя. И може да се прави анализ – на постиженията на всеки ученик, кои са били най-трудните въпроси за децата и др.

Целта е с малко ресурси обучението да се направи приятно, забавно, ефективно. Предимството на системата е, че дава възможност много ученици да бъдат обучавани чрез един компютър и всеки да работи както самостоятелно, така и да изпълнява общи задачи заедно с останалите. Въпрос на методология е в конкретен урок или в част от него да се въведе и състезателен елемент, което, освен че превръща обучението в игра, допълнително мотивира учениците и те още по-активно се включват в образователния процес.

Системата се състои от три модула: презентационен, административен и публичен портал (за споделяне на готови уроци).

*Административният модул* предоставя двете основни дейности за управление.

Системата за изграждане на ново учебно съдържание позволява използването на два вида екрани – статични и динамични. Статичните екрани са предназначени за теоретичната част от урока. Те могат да съдържат текст, картинки или комбинация от двете.

Изключително интересни са възможностите на динамичните екрани. Тяхната задача е да проверят наученото от учениците посредством дейности, в които учениците да участват с мишките си. Системата дава възможност да се създават въпроси с избираем отговор/отговори, индивидуални въпроси за всеки ученик, въпроси, чийто отговор се изисква да бъде въведен чрез виртуална клавиатура, въпрос с посочване на част от изображение и въпроси с провлачване на изображение или текст. Преподавателят има възможност да добавя към въпросите и таймер.

„Енвижън“ предоставя възможност за задаване на въпроси с повече от един верен отговор. Виртуалната клавиатура позволява преподавателят сам да определя символите върху нея. Административната част е интуитивна и лесна за разучаване, а създателите са постигнали сравнително опростен и в същото време приятен за окоето интерфейс. Това се отнася в пълна сила и за другия основен модул – презентационния.

*Презентационната част* се използва по време на часовете от преподавателя и учениците. Целта е едновременното участие на всички ученици в урока, като системата регистрира техните действия. Това е възможно, след като всяко дете се идентифицира пред нея с име и курсор. Благодарение на това системата точкува извършването на правилни действия, даването на правилни отговори, посочването на обект и др.

В презентационната част важно място заема и учителят. Той може по всяко време да „замрази“ курсорите, за да привлече вниманието на учениците върху себе си, да скрие курсорите, за да доизясни задачата/въпроса, да спира и стартира отново таймера при нужда от повече време на учениците да отговорят, както и да навигира между екраните. Тези действия се извършват през учителското/презентационното меню. За да е възможно това, системата трябва да разпознае учителската мишка, която се идентифицира пред нея със специална парола още в първия екран на презентационната част.

За нуждите на съвременния урок системата дава възможност дейностите в динамичните екрани да имат състезателен или отборен характер.

*Публичният портал* се използва за споделянето на учебно съдържание в интернет – учителите могат да качват създадените от тях уроци и да свалят тези, които искат да използват по време на часовете си. Той може да бъде използван дори за разпространението на цели учебници, написани с помощта на административния модул.

Говорим за „Енвижън“ като за основа, върху която ученето може да стъпи, като за средство за изграждане на знания. Предлагаме пет принципа за реализирането на ефективен учебен процес, за изпълнението на които „Енвижън“ е наш ценен съюзник.

### **Учениците трябва да подхождат към ученето с желание и интерес.**

Това е първото и най-важно условие. Ако учениците не искат да учат, учене няма да се случи. Във финландската образователна система например една от основните цели през първите години в училище е у детето да се формира представата, че ученето е нещо приятно, забавно и полезно, и то да го прави с желание и интерес. Неслучайно от дълги години насам Финландия винаги е на челните места по резултати в образованието, без дори да има сама за себе си стриктна система за измерване и контрол. Това е и един страхотен аргумент срещу мнението, че ученето не може да бъде забавление, а трябва да е усилена работа. Колкото до „Енвижън“, по тази точка сме напълно спокойни, че превръщаме учебните часове в истински приятна емоция, която учениците очакват с желание.

### **Учениците трябва да виждат реално нещата, които учат, а не да разчитат само на представа и въображение.**

Често срещана причина за демотивирането на учениците в последно време е, че те учат за неща, които никога не са виждали и които не познават. У тях се

формира усещането, че в училище се учат отнесени и несвързани с реалния свят неща. Важна задача на учителя е да им покаже точно обраното – че това, което се изучава, е смислено и съществуващо в света извън класната стая. С използването на специфичен софтуер целим учениците не само да придобият нагледна представа за изучаваната учебна единица, но и да навлязат в нейните детайли, да анализират, да си зададат въпросите „Как?“ и „Защо?“, да навлязат в духа на изучавания материал.

**Всички ученици трябва да работят активно, а не просто пасивно да наблюдават или слушат случващото се.**

Изследванията показват, че запомняме много малка част от информацията, която чуваме или виждаме. Ако просто стоим безучастно, е доста лесно мислите ни да се отклонят в друга посока или погледът ни да се насочи към прозореца или телефона. Това е така, защото през цялото време, през което сме будни, непрекъснато възприемаме визуална и слухова информация. Вниманието ни се изостря, ако знаем, че се случва нещо важно, или например учителят обяснява върху какво ще изпитва. Но представете си колко посъсредоточени трябва да сме, ако трябва не само да чуем нещо, но и да го направим. Затова „Енвижън“ залага на активността и на действието. Учениците са главните действащи лица, защото важното е те да са тези, които мислят, те да са тези, които работят, и те да са тези, които се мъчат да разрешават ситуации, да търсят отговори, да анализират. Верният отговор на задачата не се показва и не преминаваме на следващия въпрос, докато всеки отделен ученик не отговори на поставения въпрос. Още повече че учениците го правят с желание и практиката ни показва, че и най-големите „разбойници“ внимават и работят в часовете с „Енвижън“.

**Учениците трябва да подхождат към единицата знание от няколко различни страни и да я употребят в различни ситуации, за да могат истински да я осмислят и трайно да я запомнят.**

Най-лесно е да запомняме факти и да учим наизуст. Често се оказва, че това е всичко, което се изисква от ученика – да изрецитира дадено изречение или определение наизуст. Истински трайното усвояване на знанията обаче се случва, когато добре разбираме изучаваната тема. А за да я разберем добре, трябва да я погледнем от различни ъгли и в различни ситуации, за да я видим и цялостно, и в детайли. Дори още по-добре усвояваме едно знание, когато не само го разберем, но и го използваме на практика, приложим го в дадена ситуация. Чрез „Енвижън“ се опитваме да допринесем максимално за това не само с активното участие на всички ученици в часа, но и чрез разнообразните упражнения и дейности, които включва програмата. Разнообразяваме стандартните тестови въпроси с картинни отговори, караме децата не само да разбират нещо, но и да го категоризират, искаме от тях да разпознават и посочват детайли или обекти, както и не само да познаят верния отговор, а и сами да го дадат.

**Учителят трябва да получава редовна и подробна информация за нивото на знания на всеки ученик, за да знае кога и на какво да наблегне и кой ученик в каква област има нужда от помощ.**

Да не получаваме обратна информация, т.нар. „обратна връзка“, е все едно да стреляме в тъмното. Правим нещо, но не знаем какъв е резултатът от него. Трябва да има начин да разбираме какво и колко от това, което преподаваме в часа, стига до учениците и до кои от тях. Стандартно такава информация ни дават писмените и устните изпитвания, но те се случват едва няколко пъти за целия срок, а когато излязат оценките, вече е късно да се връщаме и да работим отново върху пропуските. Специализираният софтуер дава моментална обратна връзка за представянето на учениците още по време на часа. За всеки въпрос и всяка задача можем да видим как се е справил целият клас и доколко я разбира. Така пропуските могат да се хванат на момента. В края на часа можем да видим подробни резултати за представянето на всеки ученик поотделно, както и да видим кои задачи са били най-проблемни за учениците.

Ние обаче не сме спрели до тук. Разполагаме с обобщена информация за представянето на всеки ученик за по-големи периоди от време, наясно сме с най-трудните задачи за класа при изучаването на всеки раздел и върху тях наблюдаваме при преговора.

Чрез използване на софтуерната програма в началните класове децата се забавляват, учат по-лесно и ефективно. Работят в екип и чрез бързо сменящи се дейности запаметяват и прилагат на практика сложни, но изискващи се понятия, знания и умения. „Енвижън“ дава възможност всички ученици заедно и открито да демонстрират и приложат знанията си, да коригират грешките си, както и да получат безпристрастна оценка.

Програмата мотивира децата да търсят самостоятелно информация, която ще им помогне да са по-успешни при следващата работа с мишките.

„Енвижън“ е за мотивиране, активно участие, отлично онагледяване и бърза обратна връзка. Всеки учебен предмет става интересен, а учебното съдържание се попива с по-лесно.

#### **NOTES / БЕЛЕЖКИ**

1. [www.calameo.com](http://www.calameo.com)
2. [www.Nimero.com](http://www.Nimero.com)

#### **REFERENCES / ЛИТЕРАТУРА**

- Valkova, T. & Koleva, E. (2014). Application of the Software Platform Envision in the Mathematic's Lessons in I – IV Grade. *Pedagogy*,

2/2014. [Вълкова, Т. & Колева Е. (2014). Приложение на софтуерната платформа „Енвижън“ в урока по математика в I – IV клас. *Педагогика*, 2/2014]

## **IMPLEMENTATION OF ENVISION IN TRAINING PRIMARY SCHOOL STUDENTS**

**Abstract.** The article examines the experience of the authors in using specialized educational software in class. Such approach turns students into active participants in the learning process and the learning itself - more enjoyable. The text mentions the advantages of such a method. The authors share their experience in adapting the training to the individual abilities of students, in displaying the curricula, motivating students, introducing a competitive element in the lesson, getting feedback on time, turning the classroom into an interactive environment.

An improved quality of education of students expressed in durability of knowledge, interest in acquiring it and in individual studying is achieved as a result.

✉ **Ms. Ivalina Kostadinova, Ms. Svetlana Koleva**

Petko Rachov Slaveykov Secondary School  
2, Angel Kunchev Str.  
Dobrich, Bulgaria  
E-mail: prslaveikov@abv.bg